

GERARD 4545.

2639/2

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

SAVOY HOTEL,
LONDON,
W.C.2.

13/II 1920

Глубокоуважаемый

Иосиф Иосифович,

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

я вижу с Терчиши. Отъ сказано
мнѣ, что в слуха, если Польша не
заключитъ мира съ большевиками, впро-
дую между Великобританіей и Франціей
произойдутъ разногласія по вопросу объ
отношеніи къ Польшѣ. Я думаю,
что Великобританское правительство
останется нейтральнымъ и въ помощи
Вамъ откажется, если только большевики
не будутъ имѣть успѣха. Если же
большевики будутъ имѣть успѣхъ, то
по его мнѣнію, Великобританія не по-
стоитъ раздѣлить Польшу и придетъ
къ ней на помощь. Отъ сказано также,

174

36

это к Правительству отъ него одного
к своей политике и что его поддерживает
только Первый Лорд Адмиралтейства.
Однако, Лорд Дирдорн разрешитъ
ему продолжать носить Декрету
военный материалъ, которого у него
остаётся еще на 8 мил. фунтов ст. Термин
понимаетъ, конечно, что даже и съ
этимъ мажоритарнымъ Декретомъ будетъ
раздавленъ, если Польша захватитъ
миръ.

Я видѣлъ съ Wickham Steed, директо-
ромъ Times'a. Онъ сказалъ мнѣ, что по
его мнѣнію, общественное мнѣніе крайне
недовольно колебательными помысли Лорда
Дирдорна, к застенку и по отношенію
къ большевикамъ. Недовольна мнѣ и тн
которые желаютъ мира съ большевиками
(такихъ большевиковъ) и тн, которые
желаютъ продолженія борьбы. По мнѣнію
Wickham Steed'a Лордъ Дирдорн вскорѣ
заключитъ Аквизит или Трей. По вно-
-ромъ мнѣнію возможна активная

помощника по отношению к большевикам.

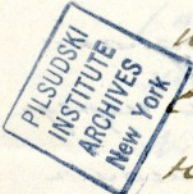
Я видел его в Лерен'ом ир елль. Мн.
Дил. Он сказал мне, что по его мнению,
мир Польши к большевикам есть обще-
-вропейская капитуляция перед больше-
-виками, но что в случае успеха Польши
заключили этот мир и в случае на-
-падения большевиков на Польшу, Вели-
-кобритания вероятно будет спешно
прийти к Вилье на помощь. В суц-
-ности он повторил то же, что ска-
-зал Тершилль.

Я видел еще с другими лицами. У
меня осталось впечатление, что Мойер
Дисфорд своим комментарием, что в
Польша заключила мир, а также че-
-стью английскому обществу
мнению, не разумному глупому
значению такого мира; это определенно
помощник у Мойер Дисфорда однако
нет; что если его поставили перед
fait accompli, т. е. перед фактом
нападения большевиков на Польшу, то

то отъ, волей-неволей, впринуденъ будетъ
пересмотрѣть свое нѣтъпичное поведеніе,
тѣмъ болѣе, что Франція въ этомъ случаѣ
сдѣла ми союзницей на нейтралитетѣ.

Что касается насъ, русскихъ, то дѣло
стоитъ такъ:

Мамъ-Киндеръ, Верховный Великорусскій
Коммиссаръ при Деникингѣ, только
что вернувшись съ юга, сообщивъ мнѣ,
что Деникинъ понявъ необходимость
союза съ Польшею и союзницей съ на-
ціональносервизми, похотѣлъ при фракціонной
независимости послѣднихъ (телеграмма,
полученная нами отъ Деникина под-
тверждающая это; при этой телеграммѣ
возможно усмотрѣть, что Деникинъ
одобривъ все наши Варшавскіе съ
Вами переговоры). Мамъ Киндеръ сообщивъ
мнѣ также, что Деникинъ начинаетъ
понимать необходимость демократизаціи
своего Правительсва. Живъ потому
надѣясь, что попытка Тайковского
на югъ увлечаетъ центромъ и это

GERRARD 4545.

SAVOY HOTEL,
LONDON,
W.C.2.

таким образом одно из преимуществ
к нашему союзу с Вами усра-
-нивая.

Что касается Париза, то положение
здешь хуже. Русские парижане, ра-
-зумно, разделились на двадцать
партий и зарисовку эмигрантской
психологией болтовни и интриги.

До сих пор никакого совещания орга-
-низовать не удалось и не знаю, удае-
-тся ли. Не возможно ли обойтись без
него? Не возможно ли разработать
только с Делегацией (Авлов, Максимов,
Тайковский и я, — Сазонов потерял
нельзя великое значение)? Александр
прошел союза с Польшей, ибо польки
— „вковы вран“ (на самом деле
потому что они не имеют союза
с „большевизантами“ и прошик война),

Винаград не занимает определенной
позиции, правые, конечно, ругают и
мелюзги обвиняют меня в „продаже“
России. Только группа правых с.р.
и некоторые кадеты (Коварский,
Фондашинский, Вишняк, Руднев,
Иванов, Юденицкий, Кедрич, Акимов
и др.) за союз с Вами, но они в
большевизме не верят и успешн,
думают, что большевики непоу-
дичив, что „не лучше ли подоседай“
и т.д. Окровавлено Ваше скажу,
что в всей этой эмигрантской
разногласии большого значения не
придаю. Все эти убожества
и слабодушие моды мне надо
поставить перед *fait accompli* и
если ничего другого, не остается *дмид*,

надо "бить голову в ступку".

В виду некомпетентности моего
-успева, и вы вследствие этого
Ваш виденье. Я думаю, что такое
служение можно и быть очень полез-
-ным. Если вы держите мое
-штение, не откажитесь прошептать
-дирекцию хитрости в Заповедник. Я
-принду немедленно.

С искренним и глубоким
уважением и предан-
-ностью

Д. Табачков

P. S. 14/II

Сегодня я видела ее в Мюльхе Дисорднису
и слова ее Терминиса. Я стараюсь пока-
-зать Мюльхе Дисордису видимость его.

колебаний, но на мой прямо поставленный
вопрос: „если Польша не сможет захватить
мира ее большевиками и будем ашмакована
ими, что будем делать Великобритания
правительств? он не ответил ничего. Но
он разрешив Террису послать Дежикину
телеграмму о необходимости для Дежикина
принять Ваши условия союза, которые ему
передает Гайковский, и о крайней необходи-
мости демократизации его правительства.
Террисов скажал мне, что относительно
вопроса ртишес на днях, после Бегдье
Людвиг Дисордма с Мильераном. Он
однажды мне поговорить меня в ответствен-
о результатах этой Бегдье и совмещая
ихамь к Вагерь, к Варшаву, что он много
Вагерь сообщит о них.

Еще раз прошу Вагерь, если Вы находите
мое письмо к Варшаву неслучайной,
проинформировать об этом к Варшаву.

С глубоким уважением
душевно преданный

Б. Савинков

ADJUTANT GENERALNY
WARSAWA

L. Dz. 2639/2 dnia 25/11 1918 r.
załacz. Wydział

W aa kw.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Monsieur le Chef d'Etat
Son Excellence
Le général Pilsoudsky

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Varsovie

Na posiedniectwie poselstwa polskiego w Paryżu.

25/II 1920

J. Henry

~~38~~

182

2639

Hotel Savoy, Londyn. 13/II.20.

Wielce Szanowny Józefie Józefowiczu!

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Widziałem się z Churchill'em. Powiedział mi, że w razie, jeśli Polska nie zawrze pokoju z bolszewikami, zajdzie prawdopodobnie pomiędzy Wielkobrytanią i Francją różnica zdań w kwestji stosunku do Polski. Sądzi on, że rząd wielkobrytański pozostanie neutralnym i odmówi wam pomocy, jeśli tylko bolszewicy nie będą mieć powodzenia. Jeśli zaś bolszewicy powodzenie mieć będą, to, zdaniem jego, Wielkobrytania nie pozwoli zgnieść Polski i przyjdzie jej z pomocą. Powiedział on również, że jest w swojej polityce zupełnie osamotniony w rządzie, i że podtrzymuje go tylko Pierwszy Lord Admiralicji. Jednakże Lloyd George pozwolił mu w dalszym ciągu posyłać Denikinowi materiał wojenny, którego posiada jeszcze na 8 milionów f.szterl. Churchill naturalnie rozumie, że nawet z tym materiałem Denikin będzie zgnieciony, jeśli Polska zawrze pokój.

Widziałem się z Wikham Steed, dyrektorem Times'a. Powiedział mi on, że jego zdaniem opinia publiczną jest bardzo niezadowolona z powodu wahań w polityce Lloyd George'a, w szczególności w stosunku do bolszewików. Niezadowoleni są z niego i ci, którzy pragną pokoju z bolszewikami /takich jest większość/, i ci, którzy pragną dalszej walki. Zdaniem Wikham Steed'a Lloyd George wkrótce zastąpiony będzie przez Asquith'a, albo Grey'a. W drugim wypadku możliwą jest aktywna polityka w stosunku do bolszewików.

Widziałem się z Leepers'em z Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Powiedział mi, że zdaniem jego pokój Polski z bolszewikami jest ogólno-europejską kapitulacją przed bolszewizmem, lecz, że w razie odmowy ze strony Polski zawarcia tego pokoju i w razie napa-
du bolszewików na Polskę, WielkoBrytania prawdopodobnie zmuszo-
ną będzie przyjść Wam z pomocą. W rzeczywistości powtórzył on to samo, co powiedział Churchill.

Widziałem się jeszcze z innymi osobami. Pozostało mi wra- 39

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

żenie, że Lloyd George przez wyrażenie życzenia, ażeby Polska zawarła pokój, zrobił ustępstwo na rzecz angielskiej opinii publicznej, nie rozumiejącej zgubnego znaczenia takiego pokoju; że jednakże Lloyd George niema określonej polityki; że jeśli by go postawić przed fait accompli, t.j. wobec faktu napadu bolszewików na Polskę, to rad nierad zmuszony będzie poddać re-wizji swoje obecne stanowisko, tem więcej, że ^{watpliwe jest, ażeby} Francja w takim wypadku zgodziła się na neutralność.

Co się tyczy nas, Rosjan, to sprawa stoi tak:

Maks Kinder, najwyższy Komisarz angielski przy Denikinie, który tylko co powrócił z południa, oznajmił mi, że Denikin rozumiał konieczność związku z Polską i ugody z narodowościami, wychodząc z założenia faktycznej niezależności tych ostatnich. /telegram, otrzymany przez nas od Denikina potwierdza to, można się dopatrzeć w tym telegramie, że Denikin zaaprobował nasze warszawskie układy./ Max Kinder oznajmił mi także, że Denikin zaczyna rozumieć konieczność demokratyzacji swojego rządu. Jest więc nadzieja, że podróż Czajkowskiego na południe uwieńczona będzie powodzeniem i że w ten sposób jedna z przeszkód naszej spójni z Wami będzie usunięta.

Co się tyczy Paryża, to położenie tu jest gorsze. Rosyjscy paryżanie rozbici są naturalnie na dwadzieścia partji i zarażeni emigrancką psychologją gadatliwości i intryg. Dotychczas nieudało się zorganizować ani jednej narady i nie wiem, czy się to uda. Czy nie można by obejść się bez tego? Czy nie można by rozmawiać tylko z Delegacją /Lwow, Makłakow, Czajkowski i ja/, Sażonow stracił wszelkie znaczenie/? Awksentjev przeciwny jest związkowi z Polską, gdyż Polacy -"odwieczni wrogowie". /W rzeczywistości dlatego, że szuka on obecnie zgody z "bolszewizantami" i przeciwny jest wojnie./ Winawer nie zajmuje określonego stanowiska, prawi, rzecz oczywista, rzucają się i miotają i obwiniają mnie o "sprzedaż" Rosji. Tylko grupa prawych eserów i niektórzy Kadeci /Kowarskji, Fondalinskji, Wiszniak, Rudniew, Iwanow, ~~Podolewski~~,

Podolewskij, Kiedryn, Adżemov i inni/ są za związkiem z Wami, ale w większości nie wierzą w powodzenie, myślą, że bolszewicy są nie zwalczeni, że "czy nie lepiej poczekać" i t.d. Powiem Wam otwarcie, że nie nadaje wielkiego znaczenia całej tej emigranckiej różnicy zdań. Wszystkich tych, zmęczonych i małodusznych ludzi trzeba także postawić wobec fait accompli, jeśli nic innego nie pozostaje do zrobienia, trzeba "bść głową w ścianę". Wobec wyjątkowego położenia chciałbym bardzo Was widzieć. Myślę że takie widzenie mogłoby być bardzo pożyteczne. Jeśli podziela cie moje zdanie, bądźcie łaskawi zatelegrafować chociażby do Zamoyskiego. Przyjadę natychmiast.

Ze szczerym i głębokim szacunkiem i oddaniem

/-/B.Sawinkow.

Ps. 14/II. Dzisiaj widziałem się z Lloyd George'm i znowu z Churchill'em. Staralem się dowieść Lloyd George'owi zgubności jego wahań, ale na moje wprost postawione pytanie: jeśli Polska nie będzie mogła zawrzeć pokoju z bolszewikami i będzie przez nich atakowana, to co zrobi rząd wielkobrytański? on nie odpowiedział. Jednakże pozwolił on Churchill'owi posłać do Denikina telegram o konieczności dla Denikina przyjęcia waszych warunków związku, które mu zakomunikuje Czajkowski i o potrzebie natychmiastowej demokratyzacji jego rządu. Churchill powiedział mi, że kwestja rozstrzygnięta będzie ostatecznie w tych dniach po rozmowie Lloyd George'a z Millerand'em. Obiecał mi on zawiadomić mnie o rezultatach tej rozmowy i radził jechać do Was do Warszawy, ażeby osobiście Wam o nich zakomunikować.

Jeszcze raz proszę Was, jeśli uważacie mój wyjazd do Warszawy za pożądany, o zatelegrafowanie o tem do Paryża.

Z głębokim szacunkiem, oddany całą duszą

/-/Sawinkow.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York